

Inserati se sprejemajo in veljajo tritropna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " — "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "
V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ljubljani v ulicah števil. 7.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Mirovni pogoji

med Rusijo in Turčijo, sklenjeni v Sv. Štefanu, so sedaj znani. Obsegajo 29 točk, katere določujejo, površno pregledane, to-le:

1. Črnogora dobi Nikšiče, Gačko, Podgorico in Bar.

2. Črnogora postane neodvisna. Prihodnji prepri med Črnogoro in Turčijo se imajo rešiti s posredovanjem Avstrije in Rusije.

3. Nova srbska meja bo šla preko Novibazara, Malega Zvernika in Zakaša.

4. Turki in mohamedanci, stanujoči v pokrajinah Srbiji odstopljenih, obdržé svoja posestva, in jih smejo drugim v najem dati, ako sami nečejo tam ostati. Srbija postane neodvisna.

5. Rumunija postane neodvisna; ona ima tudi pravico terjati vojno odškodovanje.

6. Bulgarija postane kneževina s samoupravo, s krščansko, neodvisno vlado, pa dobi svojo narodno vojsko. Njene meje se bodo natanko še le določile, sega pa od Srbije in Donave do črnega in do egejskega morja.

7. Kneza bulgarskega bo izvolil narod, porta pa in velevlasti imajo pravico, potrditi ga. Knez se ne sme vzeti iz nobene vladajoče rodovine velesil. Shod veljavnih (zapuh) mož iz naroda bo naredil načrt za novo upravo po izgledu one v podonavskih kneževinah in pod nadzorstvom ruskim, ter v navzočnosti turških komisarjev. Da se ta uprava ži votno uvede, nadzoroval jo bo skozi dve leti rusk komisar. Po preteku jednega leta se zamorejo tega nadzorstva tudi poslanci drugih vlasti udeležiti.

8. Turška armada zapusti Bulgarijo. Tamonje trdnjave se bodo razrušile. Vojni materijal in državno imetje obdrži Turčija. Do vredbe narodne vojske, tedaj kake dve leti, ostane ruska posadka v Bulgariji.

9. Koliko tributa ima Bulgarija na leto plačevati, to se bo še le določilo po dogovoru z velesilami.

10. Turčija ima pravico, posluževati se bulgarskih cest.

11. O muhamedancih, ki imajo posestva na bulgarskih tleh, velja isto, kakor o opih na tleh Srbiji odstopljenih (glej točko 4.)

12. Podonavske trdnjave se imajo razrušiti. Mednarodna komisija na dolnji Donavi ostane, kakor prej.

13. Turčija mora popraviti sulinski iztok da bo zopet mogoče voziti po njem.

14. V Bosni in Hercegovini se bodo uvedle preuredbe, kakoršne se bodo natančneje določile med Avstrijo, Rusijo in Turčijo.

15. Na Kreti, v Epiru in Tesaliji se imajo tudi vvesti spremembe.

16. Turčija bo skrbel, da Armenci ne bodo več nadlegovani po Kurdi in Čerkeshih.

17. Tistim turškim podložnikom, ki so bili z Rusi v kaki zvezi, se dá popolna amnestija.

18. Turčija bo poslušala svet posredovalnih sil glede vravnave turško-perzijske meje.

19. Vojna odškodnina znaša 1410 milijonov rubljev. Od teh plača Turčija le 300 milijonov. Za ostalo svoto bo Turčija odstopila Rusiji Dobrudžo, katero zamore ta za Besarabijo zamenjati, in pa kos Armenije, namreč okraje Ardahan, Bajezid, Kars in Batum.

20. (Govori o vravnavi nerešenih pritožb ruskih podložnikov.)

21. (Nektere določbe zastran stanovnikov v odstopljenih pokrajinah.)

22. (Govori o varstvu ruskih muhmedancov na sveti gori Atos, in o varstvu ruskih romarjev.)

23. (Govori, da se poprejšnje trgovinske pogodbe ponovijo.)

24. Bosporski in Dardanelski ostanejo trgovinskim ladijam odprti v mirnem in vojskinem času.

25. Ruska armada zapusti evropsko Turčijo (razun Bulgarije) v treh, in azijsko v šestih mesecih.

26. Dokler so ruske čete na turških tleh, je tudi uprava ruska.

27. Turčija obljubi, da ne bo preganjala tistih svojih podložnikov, ki so ruski armadi na roke šli, in jej na kateri si bode način pomagali.

28. (Govori o zamenjavi in izpuščenju vojnih vjetnikov.)

29. Mir se ima v 14 dneh v Petrogradu potrditi in podpisati.

Sedanje šolstvo pred državnim zborom.

I.

Znano je, da obravnava o državnem proračunu poslanec daje najboljšo priliko odkritosrčno povedati vse, kar tega ali unega teži. Tudi tirolski poslanec Greuter poslužil se je te prilike, ter je pri razpravi stroškov za ministerstvo bogočastja in uka v krepkem govoru, ki ga pa zaradi pomanjkanja prostora le v glavnih točkah ponavljamo, šibal ravnanje ministrovo glede cerkvenih in šolskih razmer na Tirolskem. Omenjal je, kako da se je dovolila z ministerskim ukazom ustanovitev protestantskih občin, ne da bi bil deželni

Krščanska dobrotljivost.

(Dalje.)

Srečna rešitev socialnega vprašanja je naloga cerkve. Njen in le njen vpliv bode rešil človeštvo pretečega pogina. Zato morajo prodreti krščanska načela najpopred v največji družbi zunaj cerkve, v državi. Cerkev sicer vpliva glasno na posameznega, a njeni principi morajo biti podlaga vsega društvenega življenja, če ne, ne more doseči svojih blagodejnih namenov. Prvo mora se pripoznati in sicer djanstveno oni rek: „Justitia fundamentum regnorum.“ A zato ne sme se zanemarjati krščanska „charitas“. Seveda sama dobrotljivost, samo spolnovanje dolžnosti ljubezni, zdaj ne more rešiti socialnega vprašanja; a s tem nikakor ne menjamo dobrotvnosti enega prvih prostorov vsem krščanskem življenju. Mi moramo svoje dolžnosti tudi v tem obziru spolnovati; kakor si moramo prizadevati, da pravica prodre v vsem društvenem življenju, tako moramo gojiti tudi dobrotljivost. V tem nam je sijajni zgled

sveta cerkev v vsi zgodovini. Ravno v tem čem nekatere reči omeniti, kako da je v cerkvi vedno cvetela dobrotljivost, krščanska ljubezen. Po večini je že znano in tudi neverni zgodovinarji tega ne taje, a dobro je si vnovič poklicati v spomin ravno v naših sebičnih, samoljubnih časih, kako je zanemarjanje ljubezni počasi za saboj pripeljalo še celo zanemarjanje pravice. Glavne črte posnel bom poleg spisa, kterege je spisal slavni Hefele l. 1842 v „Tübinger theol. Quartal-Schrift“ in pozneje izdal l. 1864 v svojih: „Beiträge zur Kirchengeschichte, Archæologie und Liturgik.“

Eden prvih pogojev vsega uspešnega državnega in društvenega življenja je krščanska dobrotljivost in to se ne more dosti ponavljati v časih, kjer veljansko rastoč pavperizem vedno huje preti društvu, in kjer se vedno očitneje kaže nezmožnost in nemoč naprav, ktere so si zamislili nekrščanski državniki, da bi nadomestili krščansko ljubezen. Še zdaj si izmišljuje kak politični čarovnik pri nočni svetilnici čisto človeška sredstva, da bi našel pomoč za trpeče človeštvo, univerzalno zdra-

vilo za naše bolno stoletje; revček! on čisto pozablja uka, kterege mu daje zgodovina, da je zmožna le krščanska ljubav uspešno se ustavljati nevolji časov. Na polju brezverstva ne cvete cvetica dobrotvnosti; še tiste slabe rastlinice, ki tam poganjajo, požge v kratkem smrtna sebičnost. Krščanstvo uči v prvi vrsti zatiranje ljubezni do samega sebe, ono kaže v djanskih zgledih požrtvovalnost, ki bi se zdela skoro nemogoča začudenemu duhu. Oni duh, ki veje v besedah aposteljnega nevernikov: „Želel sem sam preklet biti, ločen od Kristusa, za svoje brate, kateri so moji rojaki po mesu.“ oni duh, ki se je kazal v sv. Gregoriju Nacijanškem, ki je bil pripravljen izobčen biti iz cerkve, da bi se z njo spravili zmotljeni Makedonijanci, ta duh rodi le krščanstvo, ker le ono je v stanu roditi tako požrtvovalnost, izrivati tako korenito vso sebičnost. In zraven še uči ono, da smo vsi sinovi enega očeta, vsi bratje v Kristusu, vsi udje ene in iste obširne družine, katoliške cerkve. In ta svest veže trdneje, kakor vez krvi in narave. Kdo bi se toraj čudil, da je ta vera porodila toliko lju-

zbor o tem kaj vedel, in kako se tam izvršujejo nove vrške postave. Ko je prišlo tje več iz Nemčije pregnanih katoliških duhovnikov, prepovedalo se jim je vsled verske postave od l. 1874 pridigovati in spovedovati, dokler ne dobe avstrijske državljanske pravice. V Inomestu pa je protestantska srenja, ki šteje 32 udov, večidel pruskih delavcev, in v presbiteriju so večidel možje, katerim se še sanja ne, da bi si pridobili avstrijsko državljanstvo. S katoličani se tedaj ravna tako ojstro, s protestanti pa tako popustljivo (tolerantno)!

Enako se je godilo na Tirolskem glede šolstva. Državna šolska postava določuje, da imajo deželni zbori določiti natančne razmere, zlasti glede plače učiteljev, in da dotlej ostanejo veljavne dosedanje določbe. Ko se je v državnem zboru nasvetovalo, da bi se začasno določila plača učiteljev, kjer bi je ne hotel vrvnati deželni zbor, je odsek enoglasno zavrgel ta nasvet. In vendar se je na Tirolskem tako ravnalo. Minister za uk in bogočastje je s pismom od 20. aprila 1872 št. 3067 deželni šolski gosposki zaukazal, da naj se najprej skušajo porazumeti z občinami, kjer bi pa to ne imelo nobenega vspeha, naj kar zaukažejo, koliko da morajo učiteljem plačevati na leto. Tako se je tudi zgodilo. Ljudje so se sicer upirali in so popraševali, po kateri postavi da morajo to plačevati, pa vse ni nič pomagalo. Ali se pa to strinja z veljavo državnega zbora?

L. 1873 je bil neki župnik na Predarelskem obsojen v zapor, ker je rekel, da je šola brezverska, in vendar je minister sam to izrekel v dekretu, s katerim je vzel pravico javnosti samostanskim šolam, „ker so te šole po bistvu svojem verske šole, ker je pa vsled postave od 25. maja 1868 razloček med verskimi in javnimi šolami prav očitno določen.“ Vlada noče verske šole, ta naj bo brezverska, nevtralna. Pa s tem nas hočejo le slepiti. Vprašam Vas, ali poznate nevtralnno knjigo? Jaz ne poznam nobene. Poznate nevtralnega učitelja? Jaz ne poznam nobenega. Če je kot človek veren ali neveren, bode to tudi kot učitelj. Za nevtralnno šolo se ne poteguje noben človek, vi ne, mi tudi ne; vi te šole nočete, ampak hočete, da naj se omeji vpliv duhovnikov v tej šoli, ker hočete liberalna načela postaviti na mesto katehizma. Vse naj bo dandanas svobodno, obrtništvo, časništvo, oderuštvo, vera, le ABC naj bo monopol države, ker bi sicer tudi cerkev stopila na to polje

in bi bil liberalizem ob tla. Zato se bojuje proti cerkvi, zato zahteva ločitev šole od cerkve, zakona od zakramenta, človeka od vere.

Veliko let rabil se je na Tirolskem pošolah neki katekizem z dovoljenjem škofijstva in vlade. Kar gosposki v glavo pade, da ta katekizem ni nič vreden, ter ga 14 dni po pričetku šole prepove, ne da bi povedala vzroke, zakaj da je to storila, ali da bi bila prej škofijstvu to naznanila. Ali je tako ravnanje škofijstvu za hrbtom prav? Jaz sem 6. novembra 1876 učnega ministra vprašal, iz katerih vzrokov da se je prepovedal omenjeni katekizem, pa bil je ves zavzet rekši, da o tej reči nič ne vé, ali se je pa morda ni mogel več spomniti. V učnem ministerstvu morajo tedaj biti ljudje, ki take občinstvu silno neljube reči zakazujejo, o katerih minister potem nič ne ve, kar je pa gotovo jako škodljivo veljavi ministri.

Od kod politična apatija?

Vsacega politikarja hudo žali, da se naše priprosto ljudstvo tako malo zanima za politične zadeve, za svoje ustavne pravice. Pa tako tožijo ne samo politikarji, ampak tudi beletristi, in sploh umetniki. In od kod to?

Glavni vzrok je neusmiljena revščina. Človek, naj bo še tako dober in vnet za vse, kar je lepo in pravično, vendar je navezan najprvo na vsakdanje potrebe svojega telesa. On se ne more zanimati za više namene in cilje, njemu ni mar občni blagor, dokler sam pomanjkanje trpi, dokler ne vé, ko zjutraj vstane, kaj bo opoludne jedel. Zadosti znano nam je vsem, v kakih stiskah živi naš narod. Če hočemo vedeti, kako se kmetu godi, treba samo pregledati zadnje strani našega uradnega lista, tam bomo videli, kako gre kmetija za kmetijo na boben. Poglejmo v mesta, in našli bomo isto revščino. Rokodelec bi rad delal, pa nema dela, in če kaj naredi, mu ljudje dolžni ostanejo, ker nemajo denarja. Tudi kupčevalci se nič ne pohvalijo. Vse je kakor zakleto.

Pri takih okoliščinah se ne smemo čuditi, da ljudstvo ne gleda daleč v prihodnost, temveč da misli najprvo na danes, na vsakdanje potrebe. Ni jim več mnogo ležeče, naj se voli ta ali oni poslanec, naj zmaga ta ali ona stranka, ljudje hočejo le kruha in zaluzka, naj pride od koder si bodi. Zares žalostna je ta politična apatija, pa zanjo ni družega zdravila, nego materijalni

napredek, zmaga nad revščino in bedo. Naša tolažba je, da ni samo pri nas tako, ampak da vlada tudi po drugih avstrijskih deželah enaka malomarnost za vse politične reči.

Kdo pa je splošne revščine kriv? Pameten mož ne bo dolžil naše slovenske, ne bo dolžil federalistične stranke, kajti ona še ni bila na krmilu, tedaj tudi nič pokvariti ni mogla. Ustavoverna skoz 10 let vladajoča stranka se mora za vso to revo odgovorno delati. Ko je bil absolutizem pokopan, obljubovali so nam liberalci, nastopivši vlado, da bodo popravili vse grehe absolutizma, in da bodo narode peljali k blagostanju in sreči. Kako so pa svojo obljubo držali? Državni dolg raste od leta do leta. Ne samo o vojskinem času, ne, v mirnih letih raste dolg na strah in grozo državljanov. Več ko sto milijonov se vsako leto daje judovskim bankirjem, kateri so nam ob vojski za visoke obresti denar posodili; več ko sto milijonov potrebuje armada; milijoni in milijoni se potrebujejo za uradnike in penzioniste. Poleg tega pa se še denar trati za velikanske stavbe, ki pa večini prebivalstva ne koristijo dosti, kakor n. pr. gledališča itd.

Pa to še ni vse. Vsled principa svobodne trgovine so avstrijska vrata vsem zapadnim narodom, trgovcem in obrtnikom na stežaj odprta; vsak se sme tu obogatiti, in ko se je našega srebra nalezal, jo popiha nazaj v svoj kraj, in si nakupi novega blaga, ki ga pride zopet nam prodajat. Domačim trgovcem in obrtnikom se tako zaslužek krati, in marsikteremu se vsled te svobodne kupčije godi tako trda, da svojih davkov ne more zmagovati. Kam priđemo na ta način? Ljudski zastopniki bi se morali potegniti za koristi domačega prebivalstva, toda slovanski poslanci so v manjšini in nič ne morejo, liberalci pa bolj iščejo lastne, kakor splošne koristi; to jim je na vse usta povedal nemški poslanec Schönerer, ko je dejal, da jih je nekaj demimonde, to je takih, ki svoje mnenje in svoj glas na prodaj imajo, nekaj pa da jih je evnuhov, to je kimovcev, ki državnikom v vsaki reči prav dajo. Ti ljudje se še nikoli niso resno ustavljali, kedar je bilo treba varovati koristi naroda, nikdar se še niso resno ustavili preteranim terjatvam Madjarov. In zakaj ne? Ker čutijo, da imajo samo umetno večino in se toraj na nobeno stran zameriti ne smejo, da bi ne prišli v manjšino. Ne samo Slovani, ampak tudi Nemci že nič več ne dajo za politiko

bezen, da se je tako obilno kazala v vseh časih, da tudi dandanes ni izginila?

Duh dobrotvornosti krščanske razodeval se je glavno v dvojni obliki: v oziru na dušne in v oziru na telesne potrebe.

A.

Krščanska dobrotljivost v oziru dušnih potreb.

Ona kazala se je najpopred 1. v molitvi vseh za vse. Že gospod nas je opominjal k ti molitvi in tako tudi njegovi učenci. In pozneje piše sv. Ciprijan: „Kadar molimo, ne molimo ze enega, ampak za vse ljudstvo, ker smo vse ljudstvo eno.“ In sv. Ambrož: „Moramo moliti za vse ljudstvo, t. j. za vse truplo, za vse njegove ude. To jo znamenje medsebojne ljubavi, da vsak moli za vse in da vsi molijo za vsakega.“ 2. Dalje kaže se nam očita v skrbi za dušni blagor bližnjega. Že sv. Pavel pravi v tem obziru: „Kdo oslabi, in bi jaz ne oslabil? kdo se pohujša, in bi mene ne peklo?“ Ni toraj res, da bi krščanstvo učilo golo sebičnost, da bi zapovedovalo skrbeti le zato,

da se človek sam ne pogubi. Dokaz nasprotnega so besede kristjanov iz Smirne, ki so naznanjuoči smrt sv. Polikarpa med drugimi tako-le pisali: „Je lastnost resnične in trdne ljubezni, da neče biti zveličan le človek sam, ampak da hoče izveličati tudi brate.“ In ta skrb za zveličanje bližnjih ni bila dolžnost le duhovnikov, ne, tudi neduhovni so jo spolnovali in zato je veljalo bratovsko opominjanje in svarjenje vedno za duhovno delo usmiljenja. 3. V dotiki s to skrbjo je tudi usmiljenje s padlim bratom, z bratom, ki je bil tako nesrečen, da je zabredel v pregreho. „Če je zbolel en ud, naj trpi bolečino z njim vse telo in naj išče zdravja“, pisal je že Tertuljan. In Ciprijan hvalil je svojo čedo: „vem, da zdihujete in žalujete nad grehom bratov, kakor tudi jaz z vami za vsacega posebej zdihujem in žalujem.“

Kakor pa obžaluje [dobri kristjan grešnika, tako se 4. veseli nad dušnim blagostanjem in krepostjo bratov. Veselil se je Barnaba, ko je opazil milost božjo proti mladi občini Antiohijski. Veliko veselje je navdajalo tudi krist-

jane v Feniciji, Samariji in Jeruzalemu, ko so čuli pripovedovati Pavla in Barnaba o razširjevanji kraljestva božjega med pagani. Pavlin Nolenski pravi, da neizrekljiva razkošnost navdaja duha, ko spozna popolnost bratov v spoznanji ljubezni božje. To veselje nad srečnim dušnim stanom in žalost nad grehom je čutilo, ki v obče navdaja prerajeno človeštvo in ki se ne bo staralo in zginito nikdar, dokler so znane prilike od zgubljenega sina in od najdene ovce.

Posebno krasno pa se kaže krščanska ljubezn 5. v brezštevilnih misijonih, v truda-polnem delu spreobračanja drugovercev k edino zveličavni veri. Od aposteljuov do naših časov se ni manjkalo nikdar ljudi, ki so zapustili domovino, družino, prijatelje, varnost omikanege sveta, veselje življenja, da bi s svojo gorečnostjo razširjali kraljestvo božje in svoje visoke ideje če treba potrdili z lastno krvjo. Da mnogo jih je zapustilo tudi prestol in visoke časti, da bi prinašali luč svete vere in krščansko blagostanje med divje zapuščene narode. Gnal jih je duh ljubezni, skrb za zve-

sedanjih liberalcev, ker vidijo, da jim od njih ni pričakovati nobene pomoči.

Pozabiti tudi ne smemo, da se sedanji volilni redi, kakor je omenil g. Vošnjak, veliko bolj ozirajo na premožnejše in veljavnejše stave, kakor na splošno ljudstvo, in ni se čuditi, če potem uni možje z malimi izjemami ne čutijo potreb in trpljenja siromakov, kajti trdo je dostokrat srce bogatina, in gluho je njegovo uho za vpitje vdov in sirot. Dokler se tedaj v tem oziru okoliščine ne spremenijo, se ni nadejati boljših časov, in skrbnejšega varstva pravih ljudskih koristi. In še le potem, ko se bo blagostanje ljudstva zboljšalo, ko se iznebimo more siromaštva, ki nas tlači od dobe denarnega poloma sim, še le tačas smemo upati, da se bo ljudstvo začelo bolj zanimati tudi za politična vprašanja, da si bo začelo stavljati više namene; še le ta čas prišle bode zopet vede in umetnosti v čast in veljavo. Materijalno blagostanje je podlaga vsemu duševnemu napredku.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. marca.

Avstrijske dežele.

Državni zbor danes obravnava začasno podaljšanje pogodbe med Cislo in Translo. Delegacija ogerska pa je že sklenila svoje zborovanje. — V radni listi so začeli zopet pisariti, da naj Avstrija zasede Bosno in Hercegovino, ter potrebno vpravna, kakor pravi „Presse“, da bulgarsko-črnogorske predstraže ostanejo za Rusijo zgubljeni. „Fremdenblatt“ pa piše, da mora Avstrija ravno v Bosni in Hercegovini pokazati, je li še velevlast ali ne.

Z Dunaja se „Politiki“ poroča da so se razmere med Avstrijo in Rusijo vsled neposrednega porazumljenja krone zopet pomirile. Obravnave zaradi zveze med Avstrijo in Angleško so tedaj brez pomena in Bust, ki jih je snoval, izgovarja se z nekim neznanim državnikom, da vso krivdo odvrne od sebe in ne pride v nevarnost vsled tega zgubiti svojo službo. Rusija je vsled tega precej ostreje napela strune proti Angleški, ter ji po nobeni ceni noče odjenjati, odkar ve, da Avstrije ni volja si zaradi Angleške nakopavati sitnosti, ki bi jo znale pripraviti v gotov pogin. Anglija se še vedno huduje nad Rusijo in nekateri državniki sodijo, da iz kongresa ne bo nič, vendar pa to ne bode nobena škoda, ker se potem države tricesarske zveze, t. j. Avstrija Nemčija in Rusija same dogovore o vsih rečeh, ne da bi se jim zamogla kaka država ustavljati. V zvezi s to veselo novico o vnanji politiki avstrijski je tudi poročilo o boljših notranjih razmerah domačih. Vse kaže, da so se začeli tudi

lihanje bližnjega; v njih je obhajalo najsijajnejše zmage krščanstvo, najglobokeje bila je ponižana sebičnost. Le krščanstvo ima misijone in med krščanskimi verami edino vspešne misijone le katoliška cerkev, ter v nji je močnejša najvišja stopinja požrtvovalnosti.

A krščanska ljubav ne jenja z življenjem, ona se razteza čez grobove; tega so nam pričala 6. pobožne vstanove za mrtve. Koliko so storili včasih v ta namen, znano je vsakemu, ki je imel priložnost, pregledovati rajne vstanovine. Ljubezen sklepa bojujočo cerkev s trepečo; najlepše kaže se ljubezen v molitvi, opravljanju dobrih del posebno v daritvi sv. maše za vrnede duše v vicah. Tako krščanska ljubezen ne pozabi nikogar, nobenega stanja, nobene dušne žalosti, kjer mora djansko pokazati svoje božje navdihnjenje. (Dalje sledi.)

Slovanom v Avstriji časi jasni in da bode nemškutarskega sistema že skoraj konec. Minister Auersperg je rekel, da je ministrovanja že sit, Lasser še ni popolnoma okreval in se bode podal v Solnigrad, da se zopet nekoliko vtrdi. Do knca maja se bode pogodba z Oggersko dovršila in ž njo se bode poslovilo tudi sedanje ministerstvo. Zadnje dni je grof Potocki bival na Dunaji in vse je sodilo, da je to v nekaki zvezi z ministersko krizo in da utegne Potocki zopet priti na krmilo vladino. Ob enem je tudi tirolski namestnik grof Taffe bival na Dunaji. Politik piše, da si Possinger in Conrad prav zelo prizadevata, da bi namesto Lasserja prišla v ministerstvo. Pa Lasser ostane v službi, dokler za vse sedanje ministre ne pride določena ura.

O slovenskih in italijanskih zadevah na Primorskem piše se z Dunaja v „Augsb. Postzeitung“: „Iz Italije vračajoč se osebe so pravile, da se Italija pripravila na osvojitve Gorice in Gradiške do Soče. Iz prva so to imeli za pustno šalo, zdaj pa se o tem govori sploh po Furlanskem in posamezni ljudje, kakor tudi cele srenje podpisujejo neko spomenico do ces. namestništva, v kateri protestirajo zoper ločitev od Avstrije. Za sedaj vladajočo sistemo ni ravno lepo znamenje, da se take govorice rode in verjamejo. Temu nasproti pa od slovenskih srenj na Primorskem podpisovane vdane prošnje zopet zadostno pričajo, da ima Avstrija nad svojimi žalibog še vedno zaničevanimi in zatranimi slovenskimi prebivalci najkrepkejšo podporo na svoji meji proti Italiji. Opomnim kar sem že lani pisal v svojem IV. avstrijskem pismu v št. 180 „Postztg.“ (ki je bilo poslovenjeno tudi v „Slovencu“. Vred) Sicer pa naj bodo naši vrli Primorci zdaj še brez vse skrbi. Humbert I. ima s svojimi notranjimi zmešnjavami dovolj opraviti, za to že skrbe Catroli in drugi taki tiči. Novih roparskih napadov italijanskih se je ravno sedaj najmanj bati.“ Nemogoče se nam zdi, da bi merodajni krogi ne videli, kar pa vsakdo pri nas vidi, ki neče samovoljno slep biti, zato se za trdno nadejamo, da bodo našo zvestobo na Dunaji že skoraj sprevideli in ne zmenivši se za čivkanje slovenskih negatov Dežmanovega kopita naše pravične zahteve uslišali in slovenski živelj po vsej moči podpirali. Hvaločnejših in zvestejših podložnikov od nas Slovencev potem gotovo nikjer ne bodo imeli.

Vnanje države

O kongresu „Nord. Allg. Ztg.“ malo upanja daje, da bi se sošel, vendar pa pristavlja, da zaradi tega rusko-angleška vojska ni neobhodno potrebna, če bi se ta vojska pa vendar le pričela, zahteva Rusija pomoč in zvezo Turčije. Mnogi Turki so zoper to zvezo in se hočejo o slučaju vojske zediniti z Anglijo. Pa Rusija ima Turčijo tako v svoji oblasti, da se poslednja ne bode mogla ganiti in se bo morala ali na stran Rusije vstopiti, ali pa vojno svojo razpustiti. Govorilo se je že, da je Rusija zahtevala od Anglije, da naj se njeno brodovje umakne iz marmarskega morja, pa ta novica se ne potrdi. — General Ignatjev je odpotoval na Dunaj.

O grškem vstanku se poroča, da je Hobart paša vstajnikom zaprl vsa pota in da jih hoče izstradati. Admiral Hornby je poslal v Olimpos oklepno ladijo angleško v brambo tamošnjih družin.

Iz Rimu se poroča, da so papež Leon XIII. zopet oklical kanonično določbo, vsled ktere mora vsaki škof vsako tretje leto obiskati grob sv. aposteljnov in sv. Očeta v Rimu. Prvi kon-

zistorij, v katerem pride tudi za katoliški svet odločena okrožnica na vrsto, se bode vršil neki danes 27. t. m. V dotičnem pismu se bode tudi oklical sveto leto, katero novi papeži pri svojem nastopu navadno dovoljujejo.

Na Pruskem se mogočni Bismarck čedalje bolj umika iz javnega življenja, kteremu bode že skoraj popolnoma slovo dal. V državnem kancelarstvu in kot podpredsednik v pruskem ministerstvu ga bode nadomestoval grof Stolberg, kterega sploh hvalijo kot pravičnega, vernega in miroljubnega moža. Pravijo, da je to zlasti povzročil novi papež s svojim pismom do cesarja Viljema, ki komaj čaka, da bi bilo že skoraj konec nesrečnega kulturnega boja, kterega je bil svojeglavno pričel Bismarck, da bi podvrget tudi papeža in katoliško cerkev svoji volji in trmi. Kulturni boj na Nemškem je imel tudi za Avstrijo slabe nasledke, zato se za trdno nadejamo, da zboljšanje v tem oziru tudi za Avstrijo ne bode ostalo brez dobrodejnega vspeha.

V Carigrad sta došla Reuf in Osman paša, kterega je sultan imenoval za višjega poveljnika carske garde. Tefik paša pa je postal načelnik generalnega štaba. Zarad kritičnih razmer je grof Zichy odložil odhod na odpust.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 22. marca. (Sad novejšegne omike.) Ni dolgo tega, kar je naš zakotni listič, imenovan „Cill. Ztg.“, nesramno hujskal zoper naše misijonarje, oo. Lazariste pri sv. Jožefu poleg Celja. Grdil jih je s tem, da je pisaril o njih rekoč: da slačijo ubožne ljudi iz Celja in cele savinske doline, da pa pri nas niti krajcarja ne pusté, temveč ves denar na Francosko pošiljajo ter tam podpirajo klerikalno stranko zoper republikance. Na dalje, da v spovednici kakor na leci ljudi grozovito preklinjajo, da se ženske ne bojijo doma možem krasti, da zamorejo tem pijavkam (misijonarjem) žrtvovati itd. Vse to in mnogo drugih neslanih in nesramnih reči je smel list brez kazni prinašati.

Njegovo hujskanje tudi ni ostalo brez vspeha. Na praznik sv. Jožefa je bil kakor navadno vsako leto pri sv. Jožefu velik shod in ravno ta dan se je godil v omenjeni cerkvi škandal, o katerem ne moremo in ne smemo molčati, toliko manj, ker je zaradi tega razdraženost med ljudstvom, tudi po vsem našem mestu — bodi mu to rečeno v čast! — velika. Na sv. Jožefa dan popoldne proti 4. uri prideta namreč 2 avskultanta naše okr. sodnije, vitez pl. Mullè in Meixner k samostanskim vratam čč. gg. misijonarjev ter poprašujeta po predstojniku. Imela sta okrog vratu velik molek; eden prezentira svojega tovariša za grofa Pecci-ja. Ko se jima odgovori, da g. prednik so v spovednici, odideta od vrat, gresta pa ravne poti v cerkev in tu začneta vganjati reči, ki se komaj dajo verjeti, pa so vendar resnične. Vsaki izmed njiju ima v roki dolgo ribo slanik (arenk), ki jo pomakata v blagoslovljeno vodo ter škropita po ljudeh; za nekaj časa gresta iz Cerkve, pa kmalo se zopet povrneti, ter enako ravnata, tudi ribje kosce med ljudi mečeta ter jim ponujata jesti. Nekovi dečki so nju slednjic v divjem hrušu odpodili v hosto. Res brlog je pravo domovje takih divjakov! Pa kaj divjakov? To so Vam ja ljudje, ki so visoke šole dokončali! To so ljudje, ki hočejo biti svoje dni naši sodniki! — Bomo videli, kakšna kazen nju bode doletela. Kaj ne, lep sad naše toliko hvalisane izobraženosti in našega napredka.

Domače novice.

V Ljubljani, 28. marca.

(Znanstveno predavanje.) V nedeljo je govoril g. Karl Križman „o razvoji človeškega dela.“ Hvalijo sploh mičnost predmeta, spretost v njegovi izpeljavi, kakor tudi čisto slovenščino, katere se je posluževal v izraževanju svojih misli; obžalujejo pa, da g. govornik nema močnejega glasu, ter ga sem ter tje niso prav dobro slišali in umeli. Občinstva je bilo za Ljubljano — jako pičlo število, česar je bilo menda največ krivo slabo vreme. Prihodnjo nedeljo bode govoril dr. Zarnik o italijanski povestnici sedanjega časa.

(Naši vojaki v Ameriki.) V Ameriki se vedno bolj utrjuje katoliška vera. Posebno se množe v Minesoti katoliške naselbine, kjer deluje mnogo naših rojakov za sveto stvar. Tu rastejo nove cerkve in v verskem duhu osnovane šole, da je veselje gledati. Večidel jih zidajo in izdržujejo občine same. Č. g. Berghold, župnik iz novega Ulma, potuje sedaj okrog, ima govore, in vabi ljudi po raznih deželah, da naj se naselijo v Minesoto, katera jim ne ponuja le časnega blagra po svoji rodovitnosti, ampak tudi večne sreče po živej veri. Tudi č. g. Plut je osnoval tu nemško kolonijo. O č. g. Tomazinu se pa piše dalje, da se je podal nedavno na čelu indijanske deputacije, obstoječe iz mnogih glavarjev, v Washington, da bi predložili vladi nadloge, ki tarejo uboge Indijance. Nastala je namreč med njimi lakota, ker so jim že več let kobilice požrle vse, kar je bilo zelenega. Možje zdaj delajo po gozdih, žene in otroci pa doma stradajo. Mudila se je med potom ta deputacija tudi v St. Paulu in o njej poroča ondodni časnik „Wanderer“, kako se niso mogli meščanje načuditi, da so Indijanci s tako otroško prisrčnostjo vdani svojemu misijonarju. Posebno spodbudno jih je bilo gledati, ko so bili z veliko pobožnostjo pričujoči pri sv. maši, katero je daroval g. Tomazin v cerkvi Vnebovzetja Matere božje. Odlikoval se je mladi glavar Whole-in-the-day tudi s svojo izobraženostjo.

(Seje mestnega odbora 22. t. m.) se je z županom vdeležilo 22 udov. Mestno zemljišče pri Latermanovem drevoredu se prepusti stavbeni družbi proti temu, da ona odstopi kos svojega zemljišča ob drevoredu mestu, za ostalo pa mestu plača 1800 gld., da morajo biti vile, ki jih hoče tam zidati, 22 metrov oddaljene od drevoreda s potom proti drevoredu samo za pešce, in da podstavni zid med vilami in drevoredom, na kterege se bodo postavili železni stebriči, ne sme biti višji kakor 3 čevlje. Tudi se bodo zopet skušalo doseči, da se grad Tivoli in njegova okolica od šiškinske občine odloči in pripíše občini ljubljanski. — Dvema obrtnikom se sklene povrniti nekaj daca od špirta. — Služba mestnega praktikanta, za ktero je prosilo 27 kompetentov, se podeli g. Bradaskatu, g. županu pa se dovoli, da sme za 3 mesece najeti še enega diurnista po 1 gld. dnevne plače.

(Svetovne razstave v Parizu) se bodo vdeležili tudi nekteri veljavnejši obrtniki Kranjski, kakor Samassa, Hudovernik itd. Prvi je vlij za omenjeno razstavo 3 zvonove (f, a, c, z 12, 16, 4 centi), ki so soglasno vbrani in jako lično izdelani, ter posvečeni patronom najvišje rodbine cesarske, sv. Frančišku Serafinskemu, sv. Elizabeti in sv. Rudolfo. Zvonovi so nekaj časa viseli na dvorišču Samassove tovarne, kjer jih je vsakdo imel priliko videti in slišati njihove lepe, čiste in močne glasove. — Razun zvonov pošlje g. Samassa k razstavi tudi zbirko cerkvenih svečnikov in 2 lustra iz brončevine,

ki se očiščeni svetijo, kakor da bi bili pozlačeni in so zarad tega tudi veliko primernejši in trdnejši kakor dosedanji beli iz posrebrjenega pleha izdelovani. G. Hudovernik bode razstavil zbirko stražiških sit.

(Valvazorjeve kronike) prišel je ravnokar na svitlo 29., to je VIII. knjige prvi snopič, ki razpravlja redove in fare na Kranjskem. Podoba, ki jo nahajamo v tem snopiču, nam predstavlja obglavljenje sv. Maksimiljana. Naj pri tej priliki opomnimo še enkrat krasnih platnic, ktere je g. založnik dal napraviti za Valvazorjeve zvezke. Platnice so močne iz usnja, okusno okinčane in stanejo za vsaki zvezek 2 gld., ter se bodo pričetkom prihodnjega meseca dobivale pri g. založniku.

(Iz seje deželnega odbora 23. dne t. m.) Občini Trata se je dovolilo za leto 1878. poberanje 33% priklade na direktne davke za zidanje šole. — Predlogu krajnega in okrajnega šolskega sveta je deželni odbor pritrnil, da se učitelj France Zajec na ljudski šoli v Bruznici v učiteljski službi definitivno potrdi. — Poročilo vodstva deželne bolnišnice, da je župnik gosp. Levičnik iz Polja izročil 88 gold. 80 kr., ktere je 30. maja leta 1877. v Slapah umrl Jožef Gobav v svoji zadnji volji zapustil ljubljanski bolnišnici, vzelo se je radostno na znanje. Naj bi več dobrotnikov posnemalo lepi izgled!

(Vabilo na Sokolski večer) ki bode v soboto 30. marca v prostorih čitalniške restavracije v slovo odpotujočemu učitelju telovadbe „Sokola“ gosp. Josipu Hanuš u. Program: 1. Mendelsohn. Overture „Prihod s tujine“. 2. Strauss. „Živenje je pač lipo“. Valcer. (Novo.) 3. A. N. Nedved. „Pozdrav“. Mali zbor. 4. Zajc. „Večer na Savi“. 5. Straus. „Suežne zvezdice“. Polka franc. (Novo.) 6. V. Valenta. „Sirotina“. Čveterospev. 7. Titl. Serenada za čelo in flauto. 8. B. Miran. „Sreča, poezija i Preširen“. Predavanje. 9. Zajc. Overture „Graničari“. (Novo.) 10. Ziehrer. „Dunajske“. Valcer. 11. J. Dürerer. „Domovina“. Mali zbor. 12. Gumbert. „Proseči otrok“. Pesen za rog. 13. Pražak. „Pražski pametni listy“. Podpourri. 14. Kreuzer. „O pozni uri“. Čveterospev. 15. Zajc. „Nočni stražari“. (Novo.) 16. Sappé. „Popotnica hudiča“. (Novo.) Muzikalni del zabave oskrbi slav. vojaška godba pešpolka nadvojvoda Leopold št. 53 pod osobnim vodstvom svojega kapelnika gospoda Czansky-a. Začetek ob 8. uri. Ustop za osobo 20 kr. — Sokoli so prosti. Ljubljana, 26. marca 1878.

Reditelj: Drenik.

Razne reči.

— † M. Angela Legat, nuna v loškem nunskem samostanu, je umrla 25. t. m. za pljučnico. Stara je bila 78 l., v samostanu pa je živela 53 let. R. I. P.

— Goriška čitalnica je bila v nedeljo 24. t. m. napravila besedo, pri kateri se je predstavljala tudi igra s petjem „Županova Micika“.

— V sled smrti nadvojvoda Franca Karla je dal cesar razdeliti ubogim na Dunaju 10.000, v Pragi 5000, v Solnogradu 2000 in v Išli 1000 gld. Za dediče si je ranjki v oporoki volil svoje tri sinove, svetlega cesarja pa nadvojvoda Karla Ludvika in Ludvika Viktora. Premoženje se ceni na 30 milijonov, in vesoljni dedič je nadvojvoda Ludvik Viktor, kakor naznanja „Pozor VII, 23“.

— Občni zbor političnega društva „Edinosti“ v Trstu bo v nedeljo dne 31.

marcija t. j. v dvorani tržaške čitalnice ob 10¹/₂ uri dopoldne. Dnevni red: 1. Branje in potrjenje zapisnika zadnjega zbora. 2. Prošnja do visoke vlade o zadevah šolskih postav. 3. Peticija do vlade naj bi ne potrdila postave v povečanje davkov za Trst in okolico. 4. Posamezni predlogi in nasveti. 5. Volitev novega odbora. Priporoča se vsem poverjenikom, naj vplivajo na to, da se vdeleži obilo udov občnega zbora zaradi važnih predmetov.

— Krasnega zabavnika „Deutscher Hausschatz“ prišel je ravnokar na svitlo 9. snopič, ki obsega: Eine einzige Tochter. Novelle von Melati von Java. Aus dem Holländischen übersetzt von L. v. Heemstede (Fortsetzung und Schluss). — Katholische Lebensbilder. Eugen Theodor Thissen, Kammerherr Sr. Heiligkeit des Papstes Pius IX., Domkapitular und geistlicher Rath zu Limburg an der Lahn, Mitglied des preussischen Abgeordnetenhauses. Von Dr. Höhier. — Unser heiliger Vater Leo XIII. — St. Annaberg in Oberschlesien. Skizze von Moritz von Reichenbach. — Der Sergant-Major. Historische Nevellette von K. Th. Zingeler. — Die letzten Lebens-tage Seiner Heiligkeit Papst Pius' IX. Von Dr. Anton de Waal. — Abschied vom Vaterlande. Gedicht von P. M. Klinkowström, S. J. — Das Begräbniss Seiner Heiligkeit Papst Pius' IX. Von Dr. Anton de Wahl. — O traue doch! Gedicht von Ph. Lewaltev. — Agnes von Zesyma. Eine Geschichte aus den Hussitenkriegen. Von Wilhelm Peschka. — Allerlei. — Podoba pa v tem snopiču so: Schlucht des Trient im Schweizerkanton Wallis. Originalzeichnung von Ludwig Dill. — Unser heiliger Vater Leo XIII. — Eine Deputation vom Lande Nach dem Gemälde von Ferdinand Brütt. — Die Terasse des Monte Pincio zu Rom. Originalzeichnung von Gustav Closs. Pius IX. Nach der letzten photographischen Aufnahme. — Eugen Theodor Thissen, Domkapitular zu Limburg an der Lahn. — Die Ausstellung der Leiche Pius' IX. in der Sakramentskapelle der Peterskirche zu Rom. Nach einer Originalzeichnung für den „Deutschen Hausschatz in Holz gestochen von Brend'amour. — Beisetzungsort der Leiche Pius' IX. in St. Peter. — Die Leiche des heiligen Vaters Pius' IX. auf dem Paradebett. Nach einer authentischen Photographie für den „Deutschen Hausschatz“ in Holz gestochen von Knöfler. S tem snopičem je dovršeno drugo četrtletje, in se gg. naročniki prosijo, da naj ponovijo svojo naročbo. Novi naročniki dobe tudi še vse dosedanje snopiče po navadni ceni, t. j. po 24 kr. snopič. Naročila sprejemajo vse knjigarne, ali pa se zamorejo tudi izročiti najbližjemu poštnemu vradu.

— Dobro ohranjen. Med starejimi ljudmi sedel je tudi pameten mladeneč; ko so ga nekaj vprašali, odgovoril je prav dobro. Pa nekdo bil je malo razžaljen in zato je djal: „Mladi ljudje takih reči ne razumejo; ko sem bil jaz toliko star, ko vi, bil sem še pravi osel.“ Dovtipnež iz družbe pa je odgovoril: „No, pa ste se dobro ohranili.“

— Purgar-mojstersko. Župan neke občine prejel je od visoke vlade zapoved, naj zapiše najstareje ljudi v občini. On pa je odgovoril: „Podpisano županijstvo ni v stanu vstreči zahtevam visoke vlade, ker so najstareji ljudje po naključbi — vlni umrli.“

— „Čudovito ozdravljenje“. Pod naslovom je prinesel časnik „Nord-Amerika“ popisano sledičo dogodbo, ki je naredila po Ameriki zadnji mesec neznansko veliko šuma in blebetanje. — Neka ženska, Amelija Greth, je do smrti zbolela. Kri je metala iz pljuč in

bila je zelo slabotna. Stara je kakih 36 let in pravili so, da je bila zelo pobožna. Povedala je ta ženska, da se jej večkrat prikaže angelj, ki ji je naznanil, da bo prihodnje saboto zjutraj ob 8 $\frac{1}{2}$ ure njena duša zapustila telo, da bo nekaj časa gledala življenje onega sveta, potem se pa zopet vrnila v telo, da bo potem ona ozdravela in šla k službi božji. Župnik Heinen in cela občina so jej verjeli. Župnik je sklical veliko ljudi za tisti čas, ko bo ona zamaknjena in jo bo on zopet izbudil iz tega spanja, ko bo vtretjič zaklical njeno ime. Sabota pride. Soba, v kateri leži bolnica je napolnjena z radovednimi. Ona je v belej obleki, na vratu jej visi zlat križ in na desni strani postelje stoji „vater“ Heinen. Ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj nastane tihota. Miss Greth spregovori par besedi, vzdigne obe roki in vse obstane. Heinen pravi, da je sedaj zapustila duša telo, in da je v njem le še živalsko življenje. Potrduje dalje 700 poslušalcem, da prihodnje ozdravljenje ni njegova zasluga, ampak da to dela z božjo pomočjo. Ko potem Heinen v tretjič zakliče njeno ime, se Amelija prebudi in moli neko molitev. Veliko ljudi se izjoka iznenadenih. Heinen še ponavlja, kako se je po njem čudovito pokazala božja moč. Miss Greth ustane na to, se obleče in se gre v cerkev Bogu zahvalit. Vater Heinen mašuje in pridiguje ljudem po angleško in nemško, da je Kristus Amelijo ozdravil, in da več ne bljuje krvi. — Toda že je razglasil Wood, nadškof v Philadelphiji vso to stvar za pobožno sleparjo, Heinen je naznanil sam raz prižnice, da je bil goljufan in je svaril druge pred enakimi zapeljivostmi.

Umrli so:

23. do 28. marca. Marija Jurman, kupč. v. 63 l. za sušico. Johana Bitenc, želez. del. o. 2 $\frac{1}{2}$ l., za jetiko. Anton Tieri, v posilni delavnici 34 l. za pljučnico. Janez Stradjot, jetnik 67 l., za sušico. V bolnišnici so v tem mesecu umrli: Marija Marinka, gostinja 38 l., za pljučnico. 5. Marija Terček, del. 50 l., Fr. Suhadobnik, del. s. 8 l., Marija Bedina, gostinja 42 l., vsi za jetiko. 6. Jera Zupančič, gostinja 74 l., za mrtudom. Janez Pleško, odgonec 50 l., za jetiko. Janez Prepeluh, gostač 63 l., za prehlajenjem. 8. Janez Jerič, del. 77 l., za prisadom. Anton Bevčič, gostač 74 l., za srčno napako. 9. Marija Ferlan, gostinja 44 l., za jetiko. Marjeta Volc, gostinja 55 l., za sušico hrbtence. Frančiška Balant, postrž. o. 3 l., za vnetico vratu. Ana Blažir, zasebnica 88 l. vsled starosti. Jožef Škerbec, čevlj. o. 13 m., za božjastjo. Adolf Lekan, miz. o. 7 l., za božjastjo. Jožef Bešek, davkar v pokoju 66 l., za mrtudom. Valeria Barnas, višj. konduk. o. 6 $\frac{1}{2}$ l. za božjastjo. Oto Menghelli, bričev o. 9 $\frac{1}{3}$ l., za prehlajenjem.

Zemljišče

z dvojno streho v Čermošnicah 3 ure od Novega mesta je prostovoljno na prodaj. Pod eno streho je hiša z 4 sobami, pod hišo pa hlev in klet, pod drugo streho pa skedenj, senik in kašča; vse pri farni cerkvi. Njiv je za 18 do 20 mernikov pšenične posevke, gorskih senošet pa toliko, da se preživi čez zimo 5 goved; tudi gozda za steljo, drva in za domače stavbe potrebni les je dovolj. Pripraven je kraj tudi za trgovino s žitom, usnjem, špicerijskim ali kramarskim blagom.

Proda se vse skupaj za gotov denar od 1200 do 1300 gld., s plačevanjem na obroke pa za 1400 do 1500 gld. Hiša in drugo stanje se tudi posebej proda s tolikimi njivami, kolikor bi jih kdo želel.

Kdor želi kaj kupiti, naj se pismeno ali ustmeno obrne do podpisane.

J. Humar,

(3) župnik na Primskovem.
Pošta v Šmartnem pri Litiji.
(St. Martin bei Littai.)

Loterijske številke 23. marca.
V Tr-tu: 44, 33, 17, 35, 51.
V Lincu: 55, 51, 2, 79, 35.

Očitno priznanje.

Ranjci gosp. Pr. Remic je bil za 2000 fl. zavarovan pri društvu „Erster allgemeiner Beamten-Verein der österr.-ungar. Monarchie in Wien“ ter je plačeval 12 let po 64 gl. 84 kr. Oddal sem 17. februarja vse potrebne priloge pri „Lokalausschuss“ imenovanega društva v Ljubljani ter sem 19. marca že ves denar prejel. S to urnostjo in natančnostjo je društvo pokazalo, da je postrežljivo pošteno, trdno in vsega priporočevanja vredno.

Hrenovice 26. marca 1878.

Dr. J. Sterbenc s/r
farni adm.

Mali šopek domoljubnih cvetic.

Zložil in založil **Radoslav Silvester**, trgovski pomočnik v Vipavi v 12 str. 64 po 25 sold. se dobivajo pri bukvarju Gerberju. (1)

Dobro izurjen cerkvenik

z dobrimi spričevali išče službe in se priporoča cerkvenim predstojništvom. Kmetijstva je dobro vaje, zraven čevljar, tedaj prav sposoben tudi za farovškega hlapca. Več o njem se zve pri g. učitelju

Janezu Lobe-tu

(2) v Ambrusu. (Pošta Žužemburg.)

„Avstrija“

občno vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje na Dunaji.

Uljudno naznanjamo, da smo za vojvodstvo Kranjsko

Nadzorništvo

se sedežem v Ljubljani ustanovili in za nadzornika (inšpektorja) imenovali gospoda

Ignacija Valentičič-a,

hišnega posestnika v Ljubljani.

Na Dunaji 1. januarja 1878.

Ravnateljstvo.

Glede na gornje naznanilo si dovoljujem slavno občinstvo k obilnej udeležbi vabiti. „Avstrija“, — ustanovljena l. 1860. — zavaruje na človeško življenje po raznih načinih: da izplača zavarovano svoto po smrti zavarovanca, ali kader doseže določeno starost (otrokom doto), ali da izplača izmed dveh zavarovancev tistemu, kateri drugega nadživi (posebno priporočljivo za zakonske ljudi), itd. in sicer v vseh slučajih s polno udeležbo na dobičku. — Društveno premoženje, ki je koncem leta 1876 v gotovini iznašalo gld. 1.584.693-82, je lastnina zavarovancev. — Dne 13. junija 1877 je občni zbor že sedmo razdelitev dobička določil. (2)

Ponudbe za sprejem zastopništva, kakor tudi ponudbe za zavarovanja se sprejemajo v mojej pisarni: **Sv. Petra cesta šte. 73**, kjer se tudi pojasnila in tarifi brezplačno dobivajo.

Odličnim spoštovanjem

Ignacij Valentinčič,

hišni posestnik.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1878.

Žitne cene preteklega tedna.

Za tiste, katerim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po stari meri. 1 hektoliter znaša 3 $\frac{20}{100}$ mernikov.

Reči	V Ljubljani		V Novem mestu		V Kranji		V Sodražici		V Mariboru		V Ptuj		V Ormužu		V Celovcu		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšeniče (hektoliter)	9	45	10	20	10	40	11	8	9	50	8	80	8	90	9	31	8	90
	2	90	3	51	3	20	3	40	2	91	2	70	2	73	2	97	2	73
Reži (hektoliter)	6	50	7	—	6	50	—	—	6	40	6	10	6	50	6	34	7	—
	2	—	2	15	2	—	—	—	1	97	1	88	2	—	1	92	2	15
Ječmena (hektoliter)	6	32	5	30	5	85	6	50	6	—	5	70	5	40	6	50	5	20
	1	86	1	63	1	80	2	—	1	85	1	66	1	55	2	—	1	16
Ajde (hektoliter)	7	—	7	28	6	50	60	50	8	—	6	90	4	60	6	45	7	40
	2	15	2	22	2	20	2	—	2	46	2	12	1	40	1	98	2	30
Prosa (hektoliter)	6	50	6	—	7	15	—	—	6	30	6	10	7	80	4	46	7	60
	2	—	1	85	2	—	—	—	1	94	1	82	2	40	1	86	2	36
Turšice (hektoliter)	7	50	7	30	5	52	7	82	6	40	6	80	6	60	5	72	6	40
	2	30	2	24	1	70	2	40	1	97	2	10	2	53	1	67	1	97
Ovsa (hektoliter)	3	58	3	90	3	57	—	—	3	40	3	20	3	25	3	12	3	20
	1	10	1	19	1	10	—	—	1	4	1	—	1	—	—	95	1	—

Telegrafične denarne cene 27. marca.

Papirna renta 61.90 — Sreberna renta 65.80 — Zlata renta 73.80. — 1860letno državno posojilo 111 — Bankina akcija 794 — Kreditne akcije 228.50 — London 120.20 — Srebro 106.50. — Cea. kr. cekini 5.65. — 20 frankov 9.61.

Denarstvene cene 26. marca.

	Denar.	Blago
Državni fond.		
5% avstrijska papirna renta	61.85	61.95
5% renta v srebru	65.90	66.90
4% renta v zlatu (davka prosta)	73.75	73.90
Srečke (lozi) 1854. l.	107.25	107.75
" " 1860 l. coll.	111	111.25
" " 1860 l. petinke	119	110.50
Premijski listi 1864 l.	135.—	135.50
Zemljiščine odveznice		
Štajarske po 5%	98.50	99.50
Krajske, koroške in primorske po 5%	90 —	91. —
Ogerske po 5%	78.50	79 —
Hrvaške in slavonske po 5%	84.50	85.50
Sedmograške po 5%	75.25	75.75
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	791.—	793 —
Unionske banke	62 —	67.50
Kreditne akcije	229.75	228.75
Nižoavstr. eskomptne družbe	725 —	730 —
Anglo-avstr. banke	97.70	93 —
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gid. a. v.	162.75	163.—
Tržaške " 100 " k. d.	120 —	121.—
" " 50 " " " "	62 —	63 —
Budenske " 40 gid. a. v.	29.25	29.50
Salmove " 40 " " "	38.75	39.50
Palffy-jeve " 40 " " "	28.25	28.50
Clary-jeve " 40 " " "	29.50	30.50
St. Genois " 40 " " "	29.50	29.50
Windischgrätz-ove " 20 " " "	25.75	26.25
Waldstein-ove " 40 " " "	22.75	23.50
Srebro in zlatu.		
Cea. cekini	5.65	5.67
Napoleonsdor	9.60	9.61
Srebro	105.30	106.40

Tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu je izdala in založila:

Ant. Martin Slomška

Zbrani spisi.

Druga knjiga: (3)

Basni, prilike in povesti.

Zbral in uredil M. Lendovšek, katehet v Ptuj.

Cena brošure iztis 1 gl. 20 kr., trdo vezan 1 gid. 30 kr.

Prva knjiga te zbirke: *A. M. Slomškove Pesmi* se tudi še dobiva brošuran iztis po 90 kr., trdo vezan po 1 gid.

V založbi tiskarnice družbe sv. Mohora se še dobi:

Anton Janežičev slovensko-nemški slovar.

Drugi popravljeni in pomnoženi natis. Brošuran gid. 2.20 kr. trdo vezan gid. 2.50 kr.

Naročila sprejemajo vse bukvarnice. V Ljubljani Bamberg & Kleinmayer in M. Gerber. V Terstu F. H. Seimpff. V Gorici Wokulat. V Mariboru A. Ferlinc. V Celji J. Geiger. V Ptujem W. Blanke. V Radgoni J. Weitzinger. V Novomestu C. Tandler. V Gradcu Leuschner & Lubensky in U. Moser.

Kdor pa znesek franko pošlje tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovec (najceneje po nakaznici „Postanweisung“) dobi tudi knjigo franko poslano.

Najboljše železo

iz slovečih stajerskih in koroških fužn po 13 1/2 kr. kil., — ali 7 1/2 kr. stari funt; kakor tudi vsakovrstno železno blago dobi se po najnižji ceni v moji zalogi železine (4)

Sp. Pesjak,

v Ljubljani v glediščnih ulicah št. 8.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Filip Haderlap.

Iz Toplic.

Javna zahvala.

Gosp. Francu Wilhelm-u, lekarničarju v Neunkirchen-u pri Dunaji.

Od leta 1866 sem vsled hudega pohabljenja moral skoraj vedno sedeti in sem zlasti o mrzlejših tednih veliko trpel vsled prvotne bolezni in njenih nasledkov. Wilhelm-ov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi g. Franca Wilhelma, lekarničarja v Neunkirchenu pri Dunaji, mi je pa še vselej potolažil najhujše revmatične bolečine in trganje po udih in vsled vednega rabljenja popolno odpravil. Odkar rabim ta izvrstni čaj zopet rad jem, in sem čisto oproščen težav pri čiščenju, prebavljenju, bolenjaglave, zgage, metaholije in celo nekoga prav hudega spuščaja. Štejem si tedaj v dolžoost, da se gospod Francu Wilhelmu za to zdato polajšanje svoje osebe, hi bi bila sicer jako žalostna, katero mi pripravlja njegov Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi, najprisrčnejši zahvaljujem in ga v-im sotrpinom najtoplejše priporočam.

V Toplicah, meseca maja 1877.

S. Rezek,

e. k. invalidni feldvebel.

Edino pravega izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

Zavitek za osemkratno rabo, po ukazu zdravnikovem pripravljen, s podukom, kako se rabi, v raznih jezicah stane 1 gl., kolek in zavija juje 10 kr.

Svarilo Vsakdo naj se varuje pred ponarejenim čajem, ter naj zahteva vselej edino le „Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi“ (Wilhelms antiartritisches anti-rheumatisches Blutreinigungsthee), ker so čaji, ki se nahajajo samo pod imenom protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi samo ponarejene reči, ki naj se nikar ne kupujejo.

Da je za p. i. občinstvo prilicnejše, prodajajo pravi Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj ti le gospodje:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni, Jos. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Borgia: Giuseppe Bettanini; lekar; v Bruku na Muri: Albert Langer, lekar; Bozenu: Franz Waldmüller, lekar; v Bruneku: J. G. Mahl; v Belovaru: Rad. Svo boda, lekar; v Briksenu: Leonh. Staub, lekar; v Plibergu: Jan. Neusser, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Fr. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Kortini: A. Cambruzzi; v Deusch-Landsbergu: Müllerjevi dediči; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekar in Jož. Gubetzký, lekar; v Fürstenfeldu: A. Schräckenfux, lekar; v Frohnleitenu: v Blumauer; v Brežah: O. Russheim, lekar in A. Aichinger, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradcu: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Grubišnem polju: Jos. Malich; v Gospiču: Valentin Vovk, lekar; v Grafendorfu: Jos. Kaiser; v Mohorju: Jos. M. Richter, lekar; v Hallu (na Tirolskem): Leop. pl. Aichinger, lekar v Judenburgu: F. Senekovič; v Inichenju: J. Stapf, lekar; v Jmstu: Vilh. Deutsch, lekar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar in J. Benič; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Kindsbergu: J. Karinčič; v Kapfenbergu: Turner; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kranju: Karl Savnik, lekar; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekar; v Leobnu: Jan. Peferschy, lekar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Müzzzuschlagu: Jan. Danzer, lekar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Mitrovici: A. Kerstenovič; v Malsu: Ludvig Pöll, lekar; v Neumarktu (na Štajarskem): Karl Mally, lekar; v Otočcu: Edv. Tomaj, lekar; v Mozirji: Jan. Tribuč; v Ptuj: C. Girod, lekar; v Peterwardinu: L. C. Junginger; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; v Roveredu: Rihard Thales, lekar; v Rottenmanu: Franz X. Illing, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Šebeniku: Peter Beros, lekar; v Štrasburgu: J. V. Corton; v Št. Vidu: Julian Rippert; v Radgoni: Cezar E. Andrieu, lekar; v Stainzu: V. Timoušek, lekar; v Zemunu: D. Jovanovičev sin; v Šplitu: Venatio pl. Grazio, lekar; v Schlandersu: B. Würstl, lekar; v Trstu: Jak. Seravallo, lekar; v Tridentu: Ant. Santoni; v Trebižu: Eug. Eberlin, lekar; v Belaku: Math. Fürst; v Vukovaru: A. Kraicovics, lekar; v Vinkovcih: Fridr. Harzig, lekar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekar; v Slovenjem gradcu: Jos. Kaligarič, lekar in g. Kordik, lekar; v Slovenski Bistrici: Adam pl. Gutkovski, lekar; v Senji: Jos. Accurti, lekar; v Zadru: B. Andravič, lekar; v Zlataru: Jan. Pospisil, lekar. (2)

Analično-kemični laboratorij direktorja dr. Theob. Wernerja, lastnika politehičnega zavoda, priseženega kemika v Vratislavu.

B. G. IX. fol. 24.

Opiraje se na to, da se po natančni in vestni kemični preiskavi najprej občinstvu najbolj gotovo in zanesljivo poročajo za dobroto, izvrstnost in neškodljivost, kakor tudi pravo ceno iz organskih reči napravljene izdelka, poslal mi je g. lekarničar Franc Wilhelm iz Neunkirchenu na Spodnjem Avstrijskem poskušnje od njega izdelanega in po zdravniškem ukazu napravljene-ga Wilhelm-ovega Schneeberts Kräuter-Allopa v sklenici z njegovim pečatom zapечатeni v kemično preiskavo, želé, da naj ta njegov izdelek natančno preiščem in nepristransko kot strokovnjak izročem, kaj da sem pri tem preiskovanju našel.

Vsled te prošnje sem gori imenovani sok sam kvalitivno in kvaulitativno preiskal, in smem opiraje se na vspeh te preiskave to-le resnično sodbo izreči:

Wilhelm-ov Schneeberts Kräuter-Allop je umetno izdelovan sok slizastih rastlin, ki sopolja vtrjujejo in raznovrstne kataralične bolečine olajšujejo. Ta sok se umno napravlja in priča o strokovnjaštvu g. izdelatelja, čemur sta porok tudi njegovo ime in njegov stan. Velik del od njega rabljenih rastlin je zaradi gori omenjenih koristnih nasledkov za človeški organizem že zdavnaj v znanstvu znan in v praktičnem zdravilstvu rabljen. Omenjenemu rastlinskemu soku je pridejan najboljši rastlinski sladkor, in je ga izdelatelj vedel svojemu izdelku dati po pridevkih prav voljan, prijeten pa ne mehke okusa.

Iz popolnega prepičanja opiraje se na omenjeno preiskavo zamorem tedaj **Wilhelm-ov Schneeberts Kräuter-Allop** kot izvrstno zdravilo za prsne, pljučne in sopolne bolezni priporočati in še posebno opominjam, da je njegova cena primerna njegovi vrednosti.

Naj še opominjam, da je g. Franc Wilhelm, lekarničar v Neunkirchenu, edini izdelatelj pravega Schneeberts Kräuter-Allopa, ki ga od l. 1876 sim razpošilja pod imenom **Wilhelmov Schneeberts Kräuter-Allop** samo g. Franc Wilhelm, lekarničar v Neunkirchenu.

V Vratislavu meseca maja 1877.

Vodja

analitično-kemičnega laboratorija in politehičnega zavoda

(L. S.) **dr. Theobald Werner,** prisežen kemik.

Izvirna flaša velja 1 gid. 25 kr., in se dobiva le pri izdeljatelju

Edino pravega izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu, pri Dunaju, pri katerem se naj naročuje. Prodajajo ga pa tudi:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekarničar; v Bozenu: F. Waldmüller, lekarničar; v Borgia: Jos. Bettanini, lekarničar; v Bruneku: J. G. Mahl; v Briksenu: Leonh. Staub, lekarničar; v Celji: Baumbach-ova lekarna in Fr. Rauscher; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekarničar; v Frohnleitenu: Vincenc Blumauer; v Brežah: Ant. Aichinger, lekarničar; v Feldebachu: Jos. König, lekarničar; v Gospiču: Val. Vovk, lekarničar; v Glini: Ant. Haulik, lekarničar; v Gorici: A. Franzoni, lekarničar; v Gradcu: Wend. Trunkoczy, lekarničar; v Hallu na Tirolskem: Leop. pl. Aichinger, lekarničar; v Inšpruku: Franc Winkler, lekarničar; v Inichenju: J. Stapf, lekarničar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekarničar; v Jaski: Aleks. Heržič, lekarničar; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekarničar; v Koprivnici: Maks Werli, lekarničar; v Kranju: Karl Šavnik, lekarničar; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kindbergu: J. K. Karinčič; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekarničar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Meranu: Wilh. pl. Pernwerth, lekarničar; v Malsu: Ludv. Pöll, lekarničar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Ptuj: C. Girod, lekarničar; v Peterwardinu: R. Deodattovi dediči; v Radgoni: Cezar E. Andrieu, lekarničar; v Roveredu: Rihard Thales, lekarničar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarničar; v Trstu: E. Zanetti, lekarničar; v Belaku: Ferd. Scholz, lekarničar; v Vukovaru: A. Kraicovics, lekarničar; v Vinkovcih: Fridr. Harzig, lekarničar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekarničar; v Slovenjem gradcu: G. Kordik, lekarničar; v Zadru: V. Androvič, lekarničar. Kdor hoče prevzeti zalogo, naj se pisмено obrne do mene. (2)

P. i. občinstvo naj vselej odločno zahteva Wilhelmov Schneeberts Kräuter-Allop, ker le jaz sam izdelujem pravega in so izdelki, ki se nahajajo pod imenom: Julij Bittner-jev Schneeberts Kräuter-Allop le nevedni ponaredk, pred katerimi posebno svarim.

Blašnikovi dediči v Ljubljani,